

der accountantsverenigingen en die voor het doctorale examen in de handelswetenschappen; eerstgemelde opleiding leidt, volgens schrijver, tot „Kenntnis”, laatstgemelde tot „Bildung”. Ook de Regeeringscommissie 1928 zou dat verschil hebben voorbijgezien en dientengevolge in haar Rapport „averechtsche” voorstellen hebben gedaan.

In ieder geval zou ik mij in dat geval kunnen verheugen in het goede gezelschap te zijn van de leden dier Commissie.

Maar die Commissie heeft zich niet vergist!

Ik kan ten deze verwijzen naar mijn betoog, dat, welk verschil moge bestaan tussehen de academische, en de verenigingsopleiding en welke eerbied aan de academische opleiding verschuldigd moge zijn, de ervaring van een lange reeks van jaren heeft bewezen, dat de verenigingsopleiding aan alle, aan een behoorlijke opleiding te stellen eischen heeft voldaan en voldoet. Ik herhaal, dat ten deze geen argument van eenig gewicht kan worden gehecht aan de door schrijver opgestelde algemeene theoretische tegenstelling tussehen „een” academische, en „een” vakopleiding, tegenover het bewijs, geleverd door de ervaring omtrent de deugdelijkheid der opleidingen van de drie verenigingen.

UIT HET BUITENLAND

Red.: W. BEIJDERWELLEN, J. E. ERDMAN.
C. A. HUYSMAN en A. M. VAN RIETSCHOTEN

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

Medewerking van den accountant bij de credietcontrôle

De overtuiging, dat verliezen op uitstaande vorderingen niet alleen de gedupeerde onderneming treffen, wordt in dezen tijd van kapitaalsgebrek in Duitschland steeds meer gemeengoed. De schuldeischer in het eene geval is debiteur in het andere, en zijn verliezen kunnen dus weer tot verliezen voor zijn crediteuren leiden. Dat is echter niet de eenige reden, waarom het uitwisselen van ervaringen bij credieten van groot nut kan zijn. Uit een oogpunt van rationalisatie wenscht men bovendien te voorkomen, dat over een en dezelfde firma door een heele rij van credietgevers gegevens moeten worden verzameld, en dat een slechte debiteur, die reeds schade heeft veroorzaakt, telkens opnieuw aanleiding geeft tot verliezen. Tal van verenigingen van fabrikanten en groothandelaren hebben dan ook reeds voor de leden een onderlingen informatiedienst ingesteld. Al deze organisaties beperken zich daarbij echter tot haar branche, en dat is te minder begrijpelijk, omdat immers de vrees voor concurrentie buiten de branche geen rol speelt. Met het verstrekken van inlichtingen aan een instelling, die zich in dienst stelt van alle deelnemers aan het credietverkeer, bewijst men de maatschappij een grooten dienst. Juist in dat geval behoeft een gevaar van concurrentie niet te bestaan, zooals het systeem der verenigingen Creditreform bewijst, waarbij de herkomst der gegevens geheel verzwegen wordt. De ontvangen mededeelingen worden vergeleken met hetgeen reeds in het archief aanwezig is, en de aldus verkregen informatie is ter beschikking van alle belanghebbende credietgevers.

Nog beter zou het zijn, wanneer de verstrekte informatie gebaseerd kon worden op een onderzoek der boeken, doch dat kan uit den aard der zaak alleen geschieden met toestemming van den credietnemer. Slechts daar, waar de afnemers onder alle omstandigheden aangewezen zijn op de samenwerkende leveran-

ciers, mocht het tot dusverre gelukken om van de clientèle verlof te krijgen tot een accountantsonderzoek, waarvan het resultaat in den een of anderen vorm aan alle aangesloten credietgevers mag worden medegedeeld. Intusschen wordt het in Duitschland meer en meer gebruik bij het verstrekken of prolongeren van credieten inzage der boeken te eischen. Daardoor wordt de groote waarde der accountantsontrôle voor de crediteuren langzamerhand ook daar te lande ingezien. Wanneer eerstdaags de verplichte controle voor Aktiengesellschaften en verzekeringsinstellingen in de wet is opgenomen, en de balansen en winst- en verliesrekeningen van die vennootschappen gepubliceerd moeten worden, zullen de informatiediensten deze stukken als basis der beoordeeling kunnen gebruiken. Doch dat geldt alleen de Aktiengesellschaften en verzekeringsinstellingen. In een artikel in het Jan.-no. van het *Archiv für das Revisions- und Treuhandwesen* wijst Dr. Hans Culemann op de wenselijkheid, dat ook andere ondernemingen het resultaat van de controle van haar boeken ter beschikking van de informatiebureaux stellen, zij het zonder eijfers te noemen. De accountants zelf hebben er alle belang bij dit te bevorderen. Bovendien zullen hun controles bepaalde vormen van crediet mogelijk maken, welke telkens weer nieuwe controles eischen.

Een voorbeeld daarvan zijn de controles, die bij de „Kreditgemeenschappen” van den kleinhandel voorkomen. Meer en meer moet de detailhandel de clientèle op crediet leveren, en zoodoende ontstaat al te gemakkelijk het gevaar, dat men te veel middelen in dergelijke credieten vastlegt. Om deze reden moeten de banken voorzichtig zijn bij het beschikbaar stellen van credieten aan den kleinhandel, zolang zij niet in ieder geval voldoende kunnen beoordeelen, hoever zij met het verstrekken van middelen kunnen gaan. Weigert de bank crediet, dan moet de kleinhandelaar of niet verder op crediet leveren, of zijn eigen vlottende middelen of verkregen vreemd geld vastleggen, hetgeen dikwijls noodlottige gevolgen heeft. De gelden om gunstig in het groot in te koopen en van voordeelige gelegenheden om in te koopen te profiteeren, ontbreken, waardoor de winstmarge kleiner wordt; op den duur kan men de verplichtingen niet nakomen, enz. Nu is juist de kleinhandel zeer conservatief, als het er op aankomt aan derden inlichtingen over de zaken te geven. In verband met de noodzakelijkheid op crediet te leveren en de daaraan verbonden gevaren hebben echter den laatsten tijd de winkeliers, die in zogenaamde Kreditgemeenschappen vereenigd zijn, hun bezwaren tegen inzage der boeken laten varen. Deze firma's krijgen van de Gesellschaft für Finanzierung von Kreditgemeenschaften m.b.H., de z.g. *Gefi*, die door acht banken onder leiding van de Deutsche Bank und Diskontogesellschaft is opgericht, tweemaal per maand een voorschot van 75 % op de in de laatste twee weken aan de klanten gegeven goederencredieten Het totale crediet, dat op deze wijze wordt verstrekt, bedraagt als regel niet meer dan 10 % van het eigen kapitaal der firma. Vóór de opening van een crediet heeft een zorgvuldig onderzoek bij de firma's plaats. De *Gefi* heeft overeengekomen, dat de grootte der credieten zal afhangen van het resultaat van een onderzoek der boeken, en zij heeft zich bovendien het recht voorbehouden, zoo lang de overeenkomst duurt, zoo vaak zij het wenscht opnieuw inzage der boeken te eischen. De accountants, die voor de *Gefi* controleeren, moeten op het volgende letten: Rechtsvorm der onderneming; bij winkeliers, die alleen of onder een firma handelen, moeten de eigenaren bewijzen, dat op de kapitaalrekening alleen eigen en geen vreemd geld is geboekt. Hoeveel procent van den omzet is contant, hoeveel op crediet verkocht? Hoe hoog was in doorsnee de vooruitbetaling? Werd tegen eigendomsvoorbehoud verkocht? Hoe werden tot dusverre verkoopen op crediet gefinancierd? Loopen er Gefälligkeitsakzepten? Hoe is de verhouding van de

uitstaande vorderingen tot den omzet? Bestaan er Sicherungs-übereignungen of Eigentumsvorbehalte ten gunste van de leveranciers? Hoeveel procent van den omzet bedragen de resultaten in de laatste drie jaar? Hoogte, dekking en looptijd van eventuele credieten? Hoe vaak werd de goederenvoorraad omgezet? Verhouding omzet tot inkoop? Hoe hoog is de voorraad verzekerd? Hoeveel procent bedragen de onkosten van den omzet? Welke huurwaarde hebben de winkels in eigen huis? Hoe hoog was de omzet de laatste drie jaar? Welke processen loopen er? Verder moet een balans worden gemaakt op het einde der beide laatste boekjaren en op het oogenblik, waarop de controle plaats heeft. Bovendien moeten gespecificeerd worden de verplichtingen, vooral ook te betalen wissels. Deze controles geschieden slechts in weinige gevallen door een deskundig orgaan van de *Gefi* zelf, meestal door Treuhandgesellschaften of accountants, die aan de *Gefi* in den regel door één der banken worden genoemd.

Naast de voordeelen, welke deze Kreditgemeinschaften voor den kleinhandel en de banken hebben, beteekenen zij een nieuw terrein voor de werkzaamheid der accountants. De ontwikkeling van het Deutsche accountantswezen gaat dus, schrijft *Dr. Culemann*, niet in de richting van behoud of zelfs verscherping van den plicht tot geheimhouding, maar in tegengestelde richting, zulks met instemming van de gecontroleerde ondernemingen, omdat deze hierbij evenveel belang hebben als de credietgevers.

De nieuwe regeling van het accountantsberoep in Deutschland

In het Mei-nummer van het *Archiv für das Revisions- und Treuhandwesen* publiceert *Dr. W. Voss* het ontwerp van een overeenkomst aangaande het accountantswezen tusschen de Rijksregering en de regeringen der landen, die waarschijnlijk eerstdaags tot stand zal komen. De regeling geschiedt dus niet bij Rijkswet; ook bij een dergelijke overeenkomst is het echter mogelijk voor het geheele Rijk gelijklopende toelatingseischen te stellen.

De accountants krijgen den titel: *öffentlich bestellter Wirtschaftsprüfer*. Het woord *Wirtschaftstreuhänder*, dat van de zijde der beroepsgenooten gewenscht werd, is in het laatste ontwerp niet overgenomen. De nieuwe titel is blijkbaar een compromis tusschen *Wirtschaftstreuhänder* en de benaming *Bilanzprüfer*, die in het ontwerp der nieuwe wet op de Aktiengesellschaften wordt gebruikt.

Bij den Deutschen Industrie- und Handelstag, het centrale lichaam der kamers van koophandel, wordt een „Hauptstelle für die öffentlich bestellten Wirtschaftsprüfer“ opgericht, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Spitzenverbände van de accountantsverenigingen en van de Zulassungs- und Prüfungsstellen. De Rijksregering kan zich in de Hauptstelle laten vertegenwoordigen, evenals de landsregering; het aantal vertegenwoordigers van landsregeringen mag echter niet meer dan zes bedragen. De Hauptstelle heeft tot taak bepalingen voor te stellen, die voor het geheele Rijk gelden, en toe te zien, dat deze tot uitvoering komen.

De landsregering benoemt in overleg met de Hauptstelle en de betrokken kamers van koophandel Zulassungs- und Prüfungsstellen, bestaande uit vertegenwoordigers van de Handelskammern, de accountantsverenigingen en één vertegenwoordiger van de regering. In de examencommissie worden de vertegenwoordigers der Wirtschaftsprüfer aangewezen door het Institut für das Revisions- und Treuhandwesen, in overleg met de desbetreffende Kamers van Koophandel; er moet tenminste één docent in de bedrijfshuishoudkunde in de commissie worden opgenomen.

Het toezicht op de accountants draagt het ontwerp op aan de Industrie- und Handelskammer.

Gedurende een overgangstijd, die niet langer dan tot 31 December 1935 zal duren, kunnen personen ook zonder aflegging van een examen tot Wirtschaftsprüfer worden benoemd, „wenn sie durch ihre bisherige Tätigkeit und ihre Leistungen den Nachweis erbringen, dass sie die für die Ausübung des Berufes eines öffentlich bestellten Wirtschaftsprüfers erforderliche sachliche und persönliche Eignung besitzen“. Het voorstel daartoe moet door een Zulassungs- und Prüfungsstelle worden gedaan. Deze regeling geldt ook voor de wettige vertegenwoordigers van Treuhand- en Revisionsgesellschaften. Een ruime overgangsbepaling derhalve.

Over de exameneischen geeft de ontworpen overeenkomst geen bijzonderheden, deze moeten worden vastgesteld door de Hauptstelle. Uit een artikel van *Dipl. Kfm. Wilhelm Eich* in *Der praktische Betriebswirt* van Maart 1931 blijkt, dat het Institut für das Revisions- und Treuhandwesen had voorgesteld als eersten eisch: betriebswirtschaftliches Abschluss-Examen einer Hochschule. Ook in de vereenigingen, die uitsluitend uit accountants bestaan, die geen academische opleiding hebben gehad, bleek men van de wenschelijkheid daarvan voor het vervolg overtuigd. Waarschijnlijk zal eeliter als eisch gesteld worden: „theoretische betriebswirtschaftliche Vorbildung“, terwijl het examen van de Hoogeschool bepaalde vrijstellingen zal geven. De Zentralstelle zou dan echter bevoegd zijn in de toekomst het Abschlussexamen verplichtend te stellen. Voorloopig blijft dus in Duitschland de toestand bestaan, dat men ook zonder opleiding aan een Handelshoogeschool accountant kan worden.

W. B.

EFFICIËNTIE

Red.: C. A. BLAZER en L. POLAK

Transport- en sorteerinrichtingen voor pakketten

In het no. van 11 April 1931 van het Zeitschrift des Vereins Deutscher Ingenieure (V.D.I.) vinden wij, van de hand van *Dipl. Ing. Hermann Walter*, een beschrijving van een tweetal transport- tevens sorteerinstallaties voor postpakketten, en wel in de postkantoren te Keulen, no. 2 en Hamburg, no. 7. Van deze bezorgt het eerste de bestelling in de stad, terwijl het tweede de expeditie per trein behandelt. Toch zijn beide inrichtingen in hoofdopzet gelijksoortig. Dergelijke installaties zijn dan ook overal waar een groot aantal kleine colli over verschillende bestemmingen verdeeld moet worden.

De grondslag waarop deze installaties gebouwd werden is deze, dat de pakketten, die van verschillende zijden (door aanbidding van loketten, verzameling aan hulpkantoren, aanvoer met posttreinen) binnen komen alle door een horizontaal loopenden band naar een inschrijfafdeeling gevoerd worden, waar zij van een richting no. worden voorzien, aangevende de bestemming: bestelressort in het ene, postkoers in het andere geval. Van deze inschrijfafdeeling loopt een band naar de eigenlijke verdeelafdeeling. In de inschrijfafdeeling zijn deze twee banden voor af- en aanvoer zoo ongesteld, dat de beamtens, die de no.'s opplakken tusschen beide banden instaan aan tafels, welke blad uit rollen bestaat. De afvoerende band loopt vervolgens schuin naar boven, daar de verdeelafdeeling op een 2½ à 3 M. hooge verhooging is aangebracht, hetgeen o.m. ruimte aan grondoppervlak spaart en het gebruik van glijbanen en het benutten van de